

Asara (10) beTevet עשרה בטבת [anul 5779]

Asara beTevet este un post (interdicție alimentară), fiind unul din cele patru posturi legate de distrugerea Templului amintite în Tanach (în Profeți, dar nu în Tora). Spune profetul Zaharia capitolul 8, versetul 19:

„Așa vorbește Domnul oștirilor: „Postul al patrimea, postul al cincilea, postul al șaptelea și postul al zecelea se vor preface pentru casa lui lehuda în zile de veselie și de bucurie, în sărbători de voieșie”

Profetul vorbește despre patru posturi: primul este postul denumit „al patrimea”, adică a lunii a patra, care după sistemul biblic de a număra lunile, începe de la Nisan, așa că aceasta este luna Tamuz și data este 17 Tamuz. Este ziua în care, după tradiția evreiască, au fost dărâmate zidurile Ierusalimului în ambele Templuri, cu trei săptămâni înainte de distrugerea celor două Templuri de Tișa beAv, care este postul următor. Deci, al doilea este postul denumit „al cincilea”, adică luna a cincea, Tișa Be Av. Pe urmă vine postul denumit „al șaptelea”, al lunii Tișrei, adică 3 Tișrei care este postul pentru Gedalyia, fostul guvernator din lehuda, numit de către babilonienii a doua zi după distrugerea Primului Templu. El a fost ucis de evrei două luni mai târziu de 3 beTișrei (2Regi, 25:25 și Ieremia 52). Ultimul, cel de-al patrimea, este postul denumit „al zecelea”, al lunii Tevet, 10 Tevet. În ziua respectivă a început asaltul armatei Babiloniene asupra Ierusalimului în anul 588 ÎEC. Asediul a durat circa un an și jumătate până în vara anului următor, 587 ÎEC, când, la 17 Tamuz, au căzut zidurile orașului și de 9 Av a fost distrus primul Templu construit de regele Solomon. Ceea ce s-a întâmplat în ziua aceea este descris într-un verset care apare în două cărți, 2Regi 25:1,2 și Ieremia 52:4,5:

În al nouălea an al domniei lui [Țidkiahu], în ziua a zecea a lunii a zecea a venit Nevucadnețar împăratul Babilonului el cu toată oștirea lui asupra Ierusalimului; au tăbărât înaintea lui, și au ridicat șanțuri împrejurul lui. Cetatea a stat împresurată pînă în anul al unsprezecelea al regelui Țidkiahu.

În cei aproape cinci sute de ani de când regele David a cucerit Ierusalimul de la Ievusiți, orașul a cunoscut un singur asediu. Asta s-a întâmplat în anul 711 ÎEC când regele Asiriei Sanheriv a încercat să cucerească Ierusalimul, după ce, cu câțiva ani mai înainte, tatăl lui, Sargon II, a cucerit localitățile Lachiș și Așdod în sud (Isaia 20, 1). Asirienii, care au cucerit tot regatul de nord Israel și au exilat cele zece triburi pierdute până astăzi, nu au reușit să cucerească Ierusalimul și după multe luni au fost nevoiți să plece în nord unde era nevoie de ei. Toată povestea se află în Regi 2, capitolul 18 și în Ieșiaia capitolul 36. De data asta, după circa 150 de ani, Babilonienii, care au înlocuit Imperiul Asirian, au reușit să cucerească Ierusalimul. Cu asta, evreii au fost expulzați din țara lor pentru o perioadă scurtă de 70 de ani, până când Persia a cucerit Babilonia și regele lor Koreș (Cyrus al II-lea) i-a lăsat pe evrei să se întoarcă în patrie. Profetul Ezechiel ne povestește (Ezechiel 24:1-5) că în ziua aceea a apărut HaȘem (profetul era în exil în Babilonia de 11 ani) și i-a spus:

În anul al nouălea, în ziua a zecea a lunii a zecea, Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel: „Fiul omului, scrie numele zilei acesteia, numele zilei de azi! Căci chiar în ziua aceasta se apropie împăratul Babilonului de Ierusalim. Spune o pildă acestei case de îndărătnici, și zi-le: „Așa vorbește Domnul, Dumnezeu: „Pune, pune cazanul, și toarnă apă în el! Pune bucăți de carne în el, toate bucățile cele bune, coapsa și spata, și umple-l cu cele mai bune oase. Alege ce e mai bun din turmă, și pune lemnele grămadă supt cazan; fă-l să fiarbă în clocot și să fiarbă și oasele din el”.

Din cauza asta, Asara beTevet este singurul post care poate să cadă vineri și trebuie ținut, adică nu se poate nici amâna, nici ținut mai devreme. Orice alt post care cade vineri sau de Șabat se poate mișca în altă zi. Bineînțeles, în afară de Yom Kipur, care este un altfel de post și care se ține de Șabat (fără să poată cădea niciodată vineri). Postul de Asara beTevet spre deosebire de Tișa beAv, ca și de celelalte trei despre care am vorbit, începe din zorii zilei și se termină odată cu lăsarea nopții. Interdicțiile postului privesc doar mâncarea și băutura nu și alte lucruri care sunt interzise de Tișa beAv.

În ziua aceasta de post se mai comemorează alte câteva evenimente tragice, care s-au întâmplat poporului evreu în apropierea zilei acestea și care au fost unificate într-o singură dată ca să nu fie prea multe zile de doliu. Un fapt care s-a întâmplat de 8 de Tevet este reunirea a 72 de evrei bătrâni de către regele Egiptului Ptolemeu al II-lea în secolul al treilea ÎEC ca să traducă Tanachul în Greacă pentru biblioteca din Alexandria. Traducerea asta se numește Septuagint și este baza traducerii latine Vulgata și de aici a traducerilor creștine în toate limbile pământului. Ia nu este recunoscută de Hazal și de Rabinatul evreiesc. În Talmud este scris că în ziua în care a apărut traducerea asta "întunericul a acoperit lumea". Mai este scris că ziua asta a fost o zi grea, la fel ca ziua în care a fost comis păcatul vițelului de aur. Principala cauză a acestei interpretări este faptul că traducerea a promovat procesul de elenizare al evreilor.

Un al doilea eveniment trist care s-a întâmplat de 9 Tevet a fost moartea lui Ezra Hasofer. Ezra a fost o personalitate uriașă care i-a readus pe evrei la Tora dată de Moșe Rabenu. După ce s-au întors din exilul babilonian, el a întărit Șabatul și i-a învățat din nou Tora. În fond el a făcut cea ce se numește Șivat Țion. Hazal spune în Tractatul Sanhedrin 21b că el este cel care trebuia să dea Tora, numai că Moșe Rabenu a fost înaintea lui, așa că el este al doilea după Moise. În Tractatul Megila 82a apare aprecierea că Ezra este Profetul Maleahi, ultimul profet cu care s-a terminat după evrei profeția. Asta înseamnă că Ezra a fost profet și cu el s-a terminat profeția în Israel. El este, pe de o parte, ultimul profet al Torei scrise și primul înțelept al Torei orale. Ca să nu fie trei zile una după alta toate se țin de Asara beTevet. Din cauza asta, după înființarea statului Israel, Rabinatul Israelului a hotărât ca ziua asta să fie Yom Hakadiș Haclali, iar ea să fie și ziua Holocaustului și Azkara a tuturor morților cărora nu li se cunoaște data morții. Doi ani după această hotărâre, guvernul Israelului a hotărât ca ziua holocaustului să fie în 27 Nisan. Rabinatul a fost contra acestei decizii, ca să nu mai fie încă o zi de doliu. Rabinatul nu a abrogat nici până astăzi hotărârea privind Asara beTevet, cu toate că toată lumea ține ziua holocaustului în luna Nisan.